

- Tiedän missä olen hyvä.
- Ilmaisen ja tunnistan tunteita.
- Tiedän minulle tärkeitä ihmisiä.
- Tiedän mitkä ovat lapsen oikeudet.
- Osaan sanoa ei.
- Toimin toisten kanssa.
- Arvostan kehoani.
- Pohdin tulevaisuutta.

Akelan allekirjoitus

Päivämäärä

Minä olen...

Lempipuuhaani on...

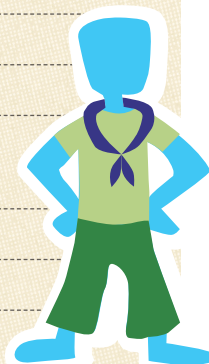
Minä pidän...

Mieluiten syön...

Isona haluaisin...

Olen hyvä...

Minua naurattaa, kun...

12

VESILLÄ LIIKKUJA

- Osaan toimia turvallisesti pienessä vesikulkuneuvossa.
- Puen pelastusliivit oikein päälleni ja kellun ne päällä.
- Laitan vesikulkuneuvon käyttökuntoon ja käytön jälkeen oikein säilytykseen.
- Lähden rannasta ja rantaudun.
- Liikun itse vesillä.
- Tutustun erilaisiin vesikulkuneuvoihin ja tiedän niiden eroja.
- Tunnen käyttämäni vesikulkuneuvon tärkeimmät osat.
- Vyyhdin köyden.

Akelan allekirjoitus

Päivämäärä

18

MIEHISTÖN JÄSEN

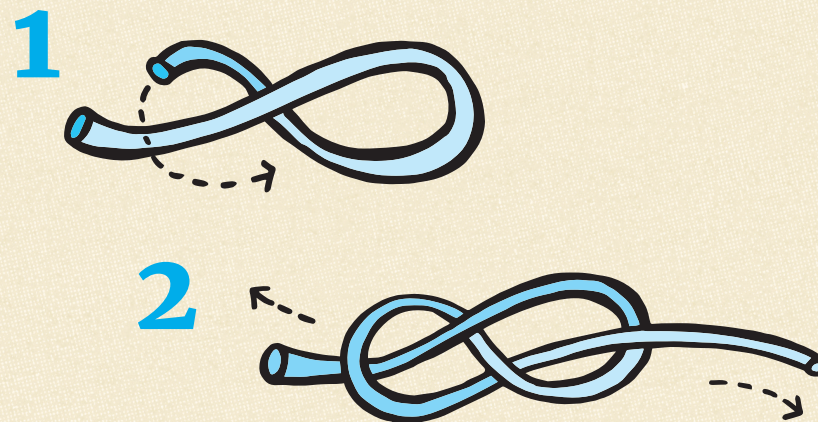
- Osallistun purjehdukselle.
- Teen veneilyssä tarvittavan solmun.
- Tiedän miten aluksen sisätiloissa toimitaan.
- Harjoittelen aluksen ohjaamista.
- Tiedän, miten varustaudun purjehdukselle.
- Opettelen heittämään pelastusköyttä.
- Osallistun rantautumisen jälkeiseen veneen selvittämiseen.
- Tutustun aluksen moottoriin.
- Tiedän miten toimin, jos joku putoaa yli laidan.

Akelan allekirjoitus

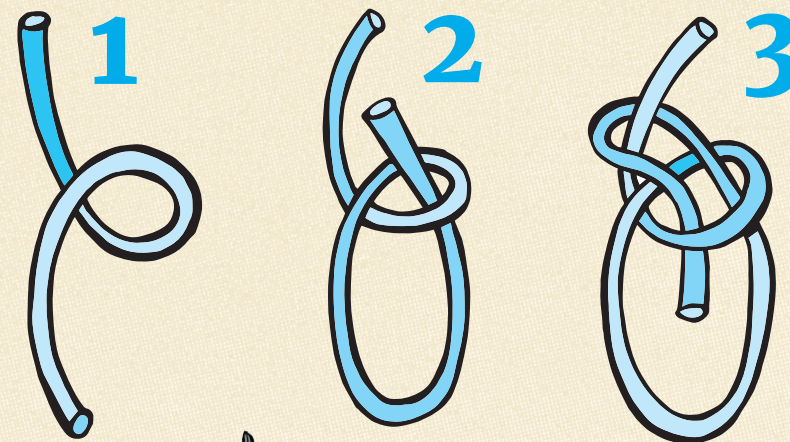
Päivämäärä

KAHDEKSIKKO

PAALUSOLMU

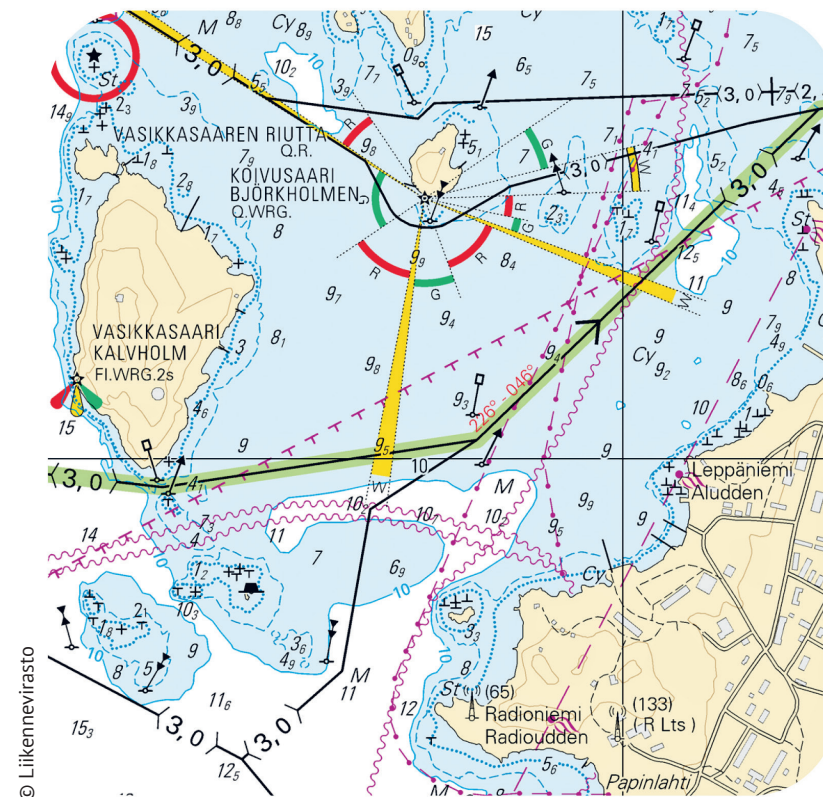

26

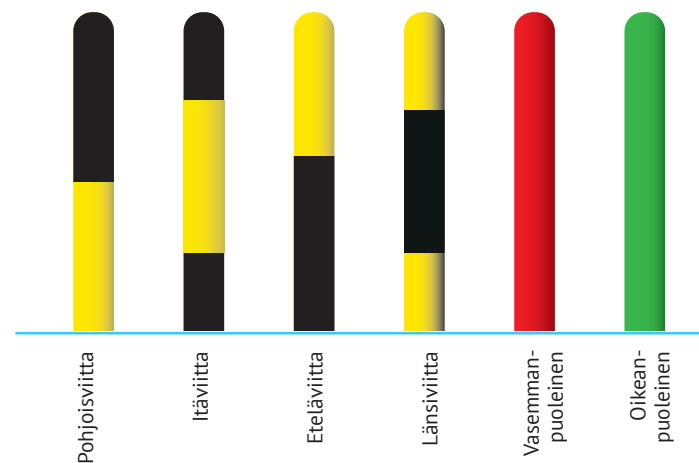
MEREN- KULKIJA

- Tunnistan tavallisimpia alustyyppejä.
- Tutustun laumani kanssa vesillä liikkumisen jokamiehenoikeuksiin.
- Tunnen tavallisimmat merimerkit.
- Tutustun merikarttaan.
- Tunnen yleisimmät veneen osat ja varusteet.
- Löydän karttamerkkiä vastaavan merimerkin.
- Seuraan kulkuamme merikartalla.
- Osallistun lokikirjan pitämiseen.
- Tutustun alueeni vesillä toimivaan viranomaiseen.
- Tutustun alueeni vesillä toimivaan yhdistykseen.

REIMARIT

Akelan allekirjoitus

Päivämäärä

PIIRRÄ, KIRJOITA,
TAI LIIMAA KUVIA
SUOMALAISISTA ASIOISTA

- Tutustun suomalaiseen itselleni vieraaseen kaupunkiin.
- Leikin suomalaisten perinneleikkiä.
- Valmistan ja maistan suomalaista perinneruokaa.
- Tiedän ketkä kaikki ovat suomalaisia.
- Tiedän mistä Suomi tunnetaan maailmalla.
- Teen suomalaisen perinnekäsityön.
- Tutustun suomalaiseen taiteeseen.
- Tutustun suomalaiseen kansansatuun.

Akelan allekirjoitus

Päivämäärä

ILMASTO-SANKARI

- Tiedän, mitä ilmasto tarkoittaa.
- Kuuntelen ympäristöaiheisen tarinan.
- Tiedän, miksi talvi on Suomen luonnossa tärkeä.
- Harjoittelen energiansäästöä.
- Tutustun uusiutuvaan energiaan.
- Teen kotona tai kololla ympäristökartoituksen.
- Maistelen kasvisruokia.
- Istutan puun tai kasvin.
- Annan tavaran kiertää.
- Tutustun roskan uuteen elämään.
- Otan kantaa ympäristön puolesta.

YMPÄRISTÖKARTOITUS KOTONA TAI KOLOLLA

Tutki kotona tai kololla, miten ympäristöasiat on otettu paikassa huomioon.

- ▶ Mitä roskia paikassa voi lajitella?
 - ☐ Biojäte
 - ☐ Paperi
 - ☐ Kartonki tai pahvi
 - ☐ Lasi
 - ☐ Metalli
 - ☐ Sekajäte
 - ☐ Joku muu, mikä?

- ▶ Onko roskat lajiteltu oikein?
 - ☐ **KYLLÄ**
 - ☐ **EI**
- ▶ Palaako jossakin huoneessa valo, vaikka siellä ei ole ketään?
 - ☐ **KYLLÄ**
 - ☐ **EI**
- ▶ Vuotaako vessassa hana turhaan?
 - ☐ **KYLLÄ**
 - ☐ **EI**
- ▶ Onko jääkaapissa pilaantuneita ruokia?
 - ☐ **KYLLÄ**
 - ☐ **EI**
- ▶ Mitkä asiat olivat ympäristön kannalta hyvin? Kirjoita.

Akelan allekirjoitus

Päivämäärä

LUONNON-SUOJELIJA

- Tutkin lähiympäristöni monimuotoisuutta.
- Mietin, miksi luonnon monimuotoisuus on tärkeää.
- Tutustun ravintoketjuun tai muihin lajien välisiin suhteisiin.
- Tutustun uhanalaiseen lajiin ja sen suojeluun.
- Tutustun kahteen erilaiseen luontotyyppiin.
- Kitken vieraskasvilajeja.
- Teen pöntön tai pesän.
- Lajittelen laumani kanssa jätteitä ja tutustun kompostin toimintaan.
- Tutustun ympäristölle haitallisiin aineisiin ja kerään roskia.
- Teen retken arvokkaaseen luontokohteeseen.

Akelan allekirjoitus

Päivämäärä

TEE ÖTÖKÄLLE KOTI

- **Tarvikkeet:**
tyhjä, puhdas
ja kuiva
maitopurkki,
kuivia korsia
(esimerkiksi
järviruo'on,
kaislan tai
koiranputken
varsia), kuivaa heinää, liimaa
ja sakset.

- **Tee näin:**
Leikkaa maitopurkista kaato-osa pois. Mittaa purkin syvyys ja leikkaa korsista ja heinistä niin pitkiä pätkiä, että ne mahtuvat pitkittäin purkin sisälle. Tarvitset ison kasan korsia, jotta purkki saadaan täyteen. Levitä liimaa purkin pohjalle ja painele sitten korsien päät liimaan. Anna kuivua ja ripusta sitten ötökkähotellisi aurinkoiseen paikkaan ulos.

38

TUTKIJA

- Kokeilen erilaisia tutkimusvälineitä.
- Tiedän tutkimuksenteon periaatteita.
- Tutkin veden ominaisuuksia.
- Tutkin erilaisia aineita ja niiden ominaisuuksia.
- Testaan tai rakennan.
- Kurkistan mikromaailmaan.
- Ajattelen avaruuden asioita.
- Kokeilen energialla.
- Harjoittelen koodaamista.
- Ideoin keksinnön.

Akelan allekirjoitus

Päivämäärä

TULIVUORI PULLOSSA

TARVIKKEET:

- puolen litran muovipullo, väkiviinaetikkaa, astianpesuainetta, ruokasoodaa, elintarvikeväriä, desilitran mitta, ruokalusikka
- Jos haluat, voit lisäksi askarrella tulivuorellesi (eli pullolle) vuorensinämät esimerkiksi kartongista tai muovailuvahasta.

NÄIN TEET TULIVUOREN PULLOON:

- Tee koe sellaisessa paikassa, jossa saa tulla sotkua, kuten tiskipöydällä. Lisää pullon pohjalle yksi ruokalusikallinen ruokasoodaa. Tiputa joukkoon muutama tippa elintarvikeväriä ja tiskiainetta. Jos askartelit tulivuorellesi seinämät, tässä vaiheessa on viimeinen hetki asentaa ne paikoilleen. Mittaa sitten yksi desilitra etikkaa ja kaada se pulloon. Mitä tapahtuu? Tulivuoresi alkaa purkautua!
- Tässä kokeessa hapan etikka ja emäksinen ruokasooda reagoivat keskenään. Tällöin muodostuu hiilidioksidi-nimistä kaasua. Seoksesta tulee vaahtoa, joka purkautuu paineella ulos pullosta.

39

VEDEN SANKARI

- Tutkin elämää rannalla.
- Tutkin vedenalaista elämää.
- Tutkin miksi vene kelluu ja liikkuu.
- Osaan pukeutua oikein vesille.
- Tähystän ja kiikaroin.
- Leikin vedessä.
- Kuuntelen tarinoita vesiltä.
- Toimin vastuullisesti vesistön äärellä.
- Tiedän, millaisessa vedessä on turvallista uida.

Akelan allekirjoitus

Päivämäärä

UINTISÄÄNNÖT LEIRILLÄ

- ▶ Pyydän aikuiselta luvan mennä uimaan.
- ▶ Uin aina parin kanssa.
- ▶ Uin aina rannan suuntaisesti.
- ▶ Tiedän mihin hyppään.
- ▶ En huuda turhaan apua.
- ▶ En roiski vettä toisten päälle.

